

معاونت امور بین‌الملل و بازرگانی

گزارش ماهانه بازار گاز

(ژوئیه ۲۰۲۴)

مدیریت کل امور اوپک، مجتمع و سازمان‌های بین‌المللی
اداره مجمع کشورهای صادرکننده گاز

تهیه کنندگان: پیام دهقانی - مینا ناصریان
بازخوانی: کامران نیکی اسکویی

مرداد ۱۴۰۳

فهرست مطالب

۲	خلاصه مدیریتی
۳	اقتصاد جهانی
۶	صرف گاز طبیعی
۱۴	تولید گاز طبیعی
۲۰	تجارت گاز طبیعی
۲۹	ذخیرهسازی گاز طبیعی
۳۳	تراز گاز طبیعی
۳۵	قیمت‌های انرژی

خلاصه مدیریتی

اقتصاد جهانی: رشد تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۴ توسط موسسه آکسفورد اکونومیکس، بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، ۳ درصد باقی ماند که علی‌رغم وجود ریسک‌های نزولی نشانگر رشد ثابت در نیمه اول سال است. همچنین انتظار می‌رود رشد تولید ناخالص داخلی آمریکا ۲/۳ درصد، منطقه اروپا ۰/۸ درصد و چین ۴/۸ درصد برسد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۵ اقتصاد جهانی شتاب بیشتری بگیرد و رشد تولید ناخالص داخلی جهان به ۳/۳ درصد برسد. همچنین انتظار می‌رود، روند نزولی نرخ تورم جهان ادامه یابد و در سال ۲۰۲۴ به ۴/۵ درصد و در سال ۲۰۲۵ به ۳/۴ درصد برسد.

صرف گاز: در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز اتحادیه اروپا عمدتاً به‌دلیل اجرای طرح‌های کاهش مصرف گاز و افزایش تولید برق بادی، خورشیدی، آبی و هسته‌ای، با کاهش ۳/۴ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل روبرو گردید. در مقابل، در ایالات متحده، به‌دلیل افزایش نیاز جهت سرمایش، حجم گاز مصرفی با افزایش ۵/۸ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، به ۷۰ میلیارد مترمکعب رسید. همچنین، تقاضای مصرف گاز چین که شامل تولید داخلی، واردات گاز از طریق خط لوله و LNG بود، با ۶/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۳۶ میلیارد مترمکعب در مه ۲۰۲۴ رسید. بازیابی فعالیت‌های اقتصادی و کاهش قیمت‌های LNG، عامل افزایش تقاضای مصرف گاز چین در این ماه بود.

تولید گاز: در ژوئن ۲۰۲۴، کل تولید گاز ایالات متحده به‌دلیل کاهش قیمت‌های گاز هنری هاب با ۳ درصد کاهش نسبت ماه مشابه در سال قبل، به ۸۵/۱ میلیارد مترمکعب رسید. در مه ۲۰۲۴، تولید گاز اروپا، عمدتاً به‌دلیل افزایش تولید گاز نروژ، با افزایش شدید ۷ درصد نسبت به مه ۲۰۲۳، به حجم ۱۴/۹ میلیارد مترمکعب رسید. چین نیز، نرخ رشد تولید گاز خود را ثابت نگه داشت. رشد تولید ۷ درصدی چین نسبت به ماه مشابه در سال قبل ناشی از افزایش محسوس تولید گاز از بستر زغال‌سنگی گزارش گردید. در مجموع، در ژوئن ۲۰۲۴، تعداد کل دکلهای فعال حفاری گاز با کاهش ۹ عددی نسبت به ماه قبل به ۳۴۶ دکل رسید.

تجارت گاز: برای دومین ماه متوالی، واردات جهانی LNG در ژوئن ۲۰۲۴ با کاهش روبرو گردید و حجم آن با ۰/۸ درصد کاهش نسبت به ماه مشابه در سال گذشته به ۳۲/۲ میلیون تن رسید. این حجم از واردات LNG، کمترین میزان از اکتبر ۲۰۲۳ به بعد بود. آسیای پاسفیک، خاورمیانه و شمال آفریقا، کاهش حجم واردات ماهیانه LNG در اروپا، آمریکای لاتین و کارائیب را تا حدودی جرمان کردند. کاهش حجم واردات LNG در اروپا، ناشی از مصرف کمتر گاز، سطح ذخیره‌سازی فراوان، افزایش واردات گاز از طریق خط لوله به این منطقه و افزایش اختلاف قیمت‌های نقدی LNG در بازار اروپا و آسیای پاسفیک بود. همچنین، حجم گاز وارداتی از طریق خط لوله به اتحادیه اروپا در ژوئن ۲۰۲۴، با ۴ درصد کاهش نسبت به ژوئن ۲۰۲۳، ۱۳ میلیارد مترمکعب گزارش گردید. در آسیای پاسفیک نیز، به‌دلیل افزایش تقاضای گاز خصوصاً جهت تولید برق و ذخیره‌سازی LNG، افزایش واردات LNG را شاهد بودیم.

ذخیره‌سازی گاز: در ژوئن ۲۰۲۴، در اتحادیه اروپا، همچنان فصل تزریق مثبت گاز به مخازن ذخیره‌سازی گاز ادامه داشت و میانگین حجم گاز ذخیره شده، به ۷۶/۱ میلیارد مترمکعب معادل ۷۳ درصد کل ظرفیت ذخیره‌سازی گاز این منطقه افزایش یافت. در ایالات متحده، میانگین سطح ذخیره گاز به ۸۶/۸ میلیارد مترمکعب معادل ۶۵٪ از کل ظرفیت ذخیره‌سازی این کشور ارتقا یافت. در آسیا نیز، حجم LNG ذخیره‌سازی شده در ژاپن و کره جنوبی ۱۵/۲ میلیارد مترمکعب برآورد گردید.

قیمت‌های انرژی: قیمت‌های تکمحموله گاز طبیعی و LNG در اروپا و آسیا به‌دلیل نگرانی‌های مربوط به عرضه گاز ناشی از تعطیلی فعالیت‌های تولید گاز و ادامه روند اقدامات تعمیراتی در چند عدد از تاسیسات تولید گاز در کنار افزایش تقاضای مصرف گاز برای سرمایش، به افزایش خود ادامه داد. میانگین قیمت‌های تکمحموله در بازار TTF به ۱۰/۸۱ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید که نشانگر افزایش ۷ درصدی نسبت به ماه قبل بود. علاوه بر این، میانگین قیمت‌های تکمحموله LNG در بازار شمال شرق آسیا با افزایش شدید ۱۵ درصدی نسبت به ماه قبل به ۱۲/۴۱ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید. همچنین قیمت‌های گاز هنری هاب در آمریکا با میانگین ۲/۵۳ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو به بالاترین میزان در پنج ماه اخیر رسید. در ماه‌های پیش رو، قیمت تکمحموله‌ها احتمالاً با افزایش تقاضاً گاز جهت سرمایش، ناشی از گرمای بیش از حد معمول هوا افزایش خواهد یافت.

۱- اقتصاد جهانی

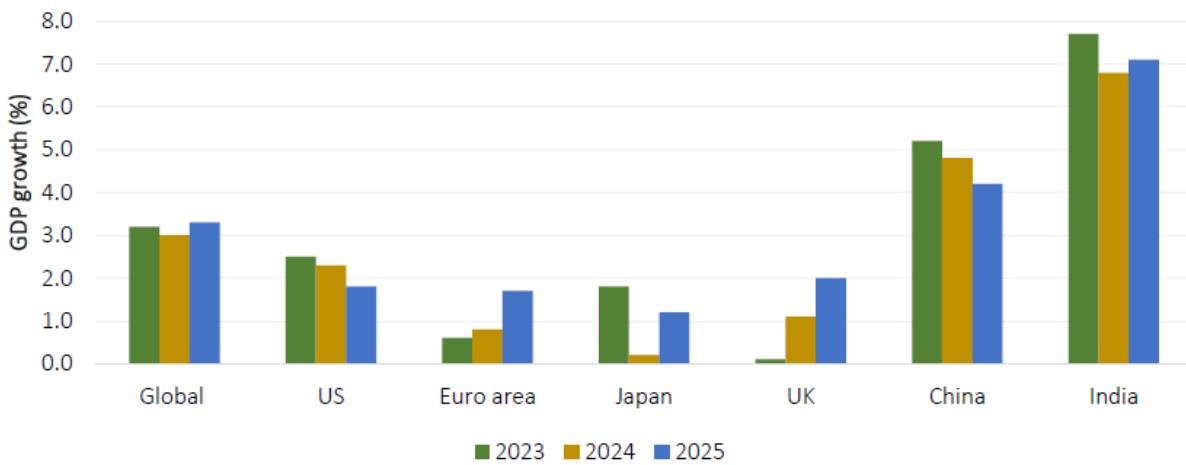
براساس گزارش ماه ژوئیه چشم‌انداز اقتصاد جهانی موسسه آکسفورد اکونومیک، رشد تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۴، بر مبنای قدرت خرید، بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، ۳ درصد باقی‌ماند. برای سال ۲۰۲۵ نیز، رشد تولید ناخالص داخلی جهان، بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل این موسسه، $\frac{2}{3}$ درصد باقی‌ماند.

رشد تولید ناخالص داخلی آمریکا در سال ۲۰۲۴ با ۱/۰ نقطه درصد کاهش نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، $\frac{2}{3}$ درصد برآورده شد که این تعدیل براساس داده‌ها به دلیل عملکرد کمتر از حد انتظار در نیمه‌ی اول سال بوده است. انتظار می‌رود رشد اقتصادی آمریکا در سال ۲۰۲۵ اندکی کاهش یابد و رشد تولید ناخالص داخلی بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل $1/8$ درصد باقی‌ماند.

پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۴ بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، $0/8$ درصد باقی‌ماند. رشد اقتصادی در نیمه اول سال با کاهش تورم و تداوم بهبود در بخش صنعت حمایت شد. در سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی اتحادیه اروپا بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل $1/7$ درصد باقی‌ماند.

پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۴، با $0/1$ نقطه درصد افزایش نسبت به پیش‌بینی ماه قبل $4/8$ درصد برآورده شد که ناشی از رشد قوی در تولیدات صنعتی، صادرات و همچنین انعطاف‌پذیری تقاضای خارجی است. همچنین در سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی چین، با $0/1$ نقطه درصد افزایش نسبت به پیش‌بینی ماه قبل $4/2$ درصد برآورده شد. در حالی که رشد تولید ناخالص داخلی هند در سال ۲۰۲۴ بدون تغییر نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، $6/8$ درصد باقی‌ماند. رشد تولید ناخالص داخلی هند در سال ۲۰۲۵ $0/1$ نقطه درصد افزایش نسبت به پیش‌بینی ماه قبل، $7/1$ درصد برآورده است.

شکل ۱-پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی بر مبنای قدرت خرید

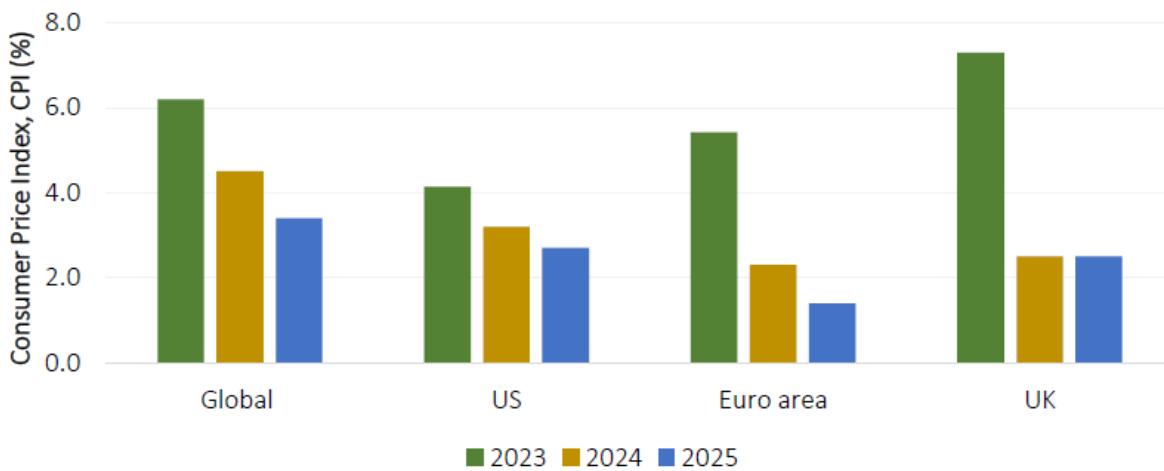

Source: GECF Secretariat based on data from Oxford Economics

براساس آخرین پیش‌بینی موسسه آکسفورد اکونومیک، تورم جهانی از $4/2$ درصد در سال ۲۰۲۳ به $4/5$ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش خواهد یافت. نرخ تورم جهانی در سال ۲۰۲۵، $3/4$ درصد پیش‌بینی گردید. پیش‌بینی می‌شود نرخ تورم در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۴ به $2/3$ و در سال ۲۰۲۵ به $1/4$ درصد کاهش یابد. انتظار

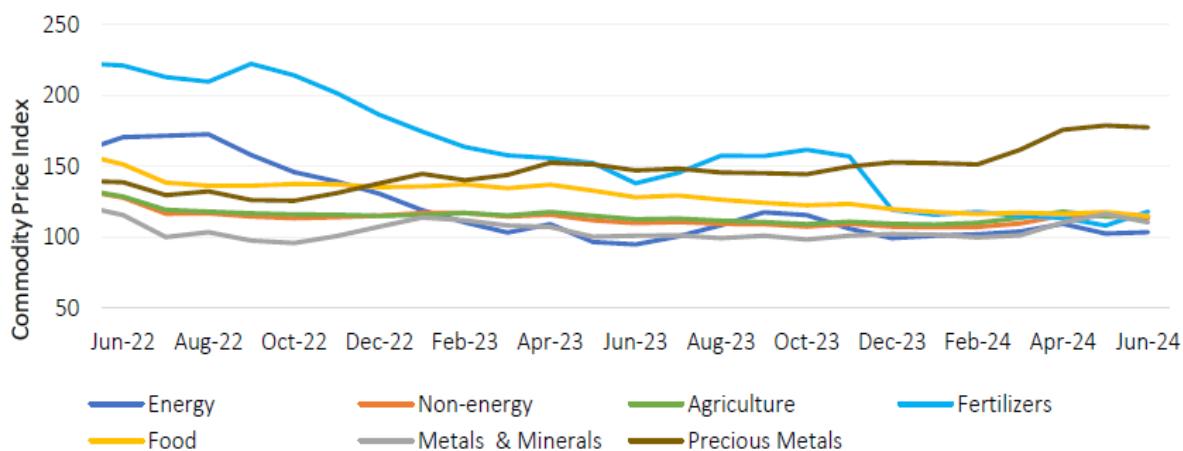
می‌رود نرخ تورم انگلستان در هر دو سال ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ در سطح ۲/۵ درصد باشد. انتظار می‌رود نرخ تورم آمریکا در سال ۲۰۲۴ به ۳/۲ درصد و در سال ۲۰۲۵ به ۲/۷ درصد کاهش یابد. در ژوئن ۲۰۲۴، قیمت محصولات خام در بخش انرژی افزایش یافت و بخشی از زیان ماه گذشته را جبران نمود. شاخص قیمت انرژی در این ماه ۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت و نسبت به ماه مشابه در سال قبل، ۹ درصد افزایش یافت. این افزایش عمدتاً به دلیل افزایش قیمت نفت، گاز و زغال‌سنگ در این ماه بود. شاخص قیمت غیرانرژی‌ها ۱ درصد نسبت به ماه قبل کاهش و نسبت به مدت مشابه در سال قبل، ۳ درصد افزایش یافت.

شکل ۲- پیش‌بینی نرخ‌های تورم

Source: GECF Secretariat based on data from Oxford Economics

شکل ۳: شاخص ماهانه قیمت محصولات خام

Source: GECF Secretariat based on data from World Bank Commodity Price Data

۲- مصرف گاز طبیعی

اروپا

▪ اتحادیه اروپا

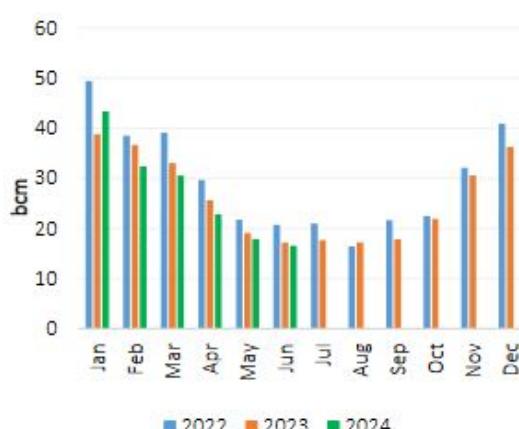
در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز در اتحادیه اروپا به دلیل تداوم اجرای طرح‌های کاهش مصرف گاز و افزایش تولید برق آبی، هسته‌ای، خورشیدی و بادی در بخش نیروگاهی با کاهش $\frac{3}{4}$ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل روبرو گردید. در این ماه، ریزش قیمت‌های گاز، سبب افزایش مصرف گاز صنایع در کشورهای صنعتی اروپایی شده که این امر نشان‌دهنده بازیابی این بخش می‌باشد.

در بخش خانگی نیز، مصرف گاز در برخی از کشورها با گرم شدن غیر طبیعی هوا، کاهش محسوسی یافت. در ژوئن ۲۰۲۴، میانگین دما در اروپا، $1/57$ درجه سانتیگراد بیشتر از متوسط ماههای ژوئن از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۰ بود. این امر سبب شد، ژوئن ۲۰۲۴ به عنوان دومین ماه ژوئن گرم اروپا ثبت گردد. در کشورهای جنوب شرق اروپا، بیشترین افزایش محسوس دما را شاهد بودیم، در حالی که در بخش غربی و شمال غربی این قاره، شاهد دمای نزدیک و یا کمتر از متوسط دمایی در این ماه از سال بودیم.

در ژوئن ۲۰۲۴، تولید برق از گاز در اتحادیه اروپا، ۲۲ درصد نسبت به ماه مشابه در سال قبل کاهش یافت. این در حالی است که به دلیل استفاده بیشتر از برق جهت سرمایش، میزان کل تولید برق اتحادیه اروپا در این ماه نسبت ماه مشابه در سال قبل، با افزایش ۴ درصدی روبرو شد. کاهش تولید برق از گاز، به دلیل افزایش تولید برق آبی، خورشیدی، هسته‌ای و بادی در این ماه بوده است. در مقابل تولید برق از نیروگاههای زغال‌سنگ سوز نسبت به ماه مشابه در سال قبل با کاهش روبرو گردید.

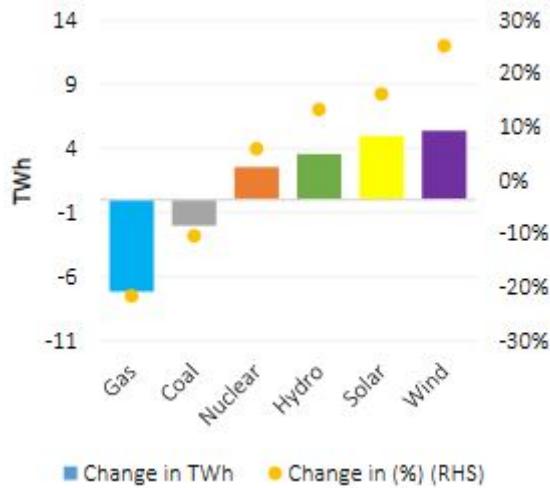
در این ماه، همچنان انرژی‌های تجدیدپذیر غیر آبی با سهم ۳۷ درصدی تولید برق در اتحادیه اروپا، جایگاه بزرگ‌ترین منبع تولید برق منطقه را از آن خود کرد. پس از آن انرژی هسته‌ای (۲۴ درصد)، آبی (۱۶ درصد)، گاز (۱۴ درصد) و زغال‌سنگ (۹ درصد) قرار داشتند.

شکل ۴- مصرف گاز اتحادیه اروپا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from entsoe and Refinitiv

شکل ۵- مقایسه روند تولید برق اروپا در ماه ژوئن ۲۰۲۴ نسبت به سال قبل

Source: GECF Secretariat based on data from Ember

▪ بریتانیا

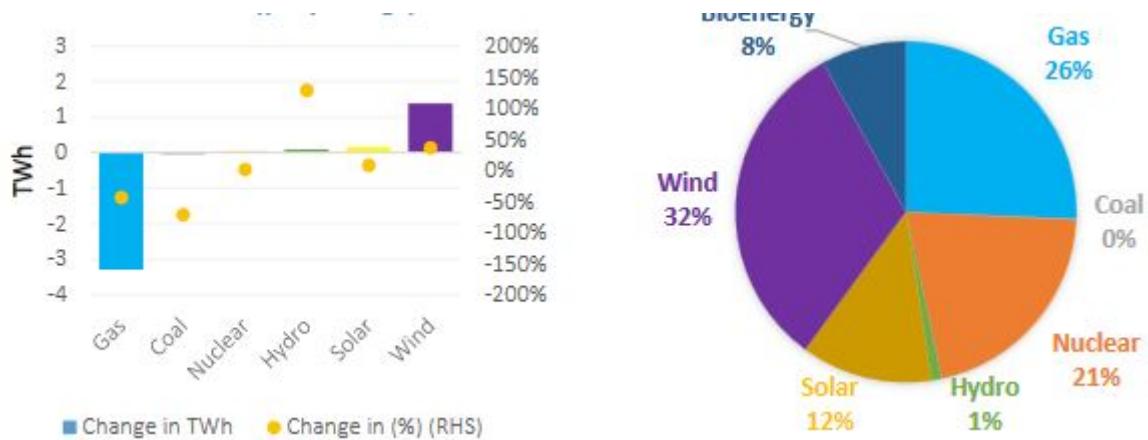
در ژوئن ۲۰۲۴، در بریتانیا برای پنجمین ماه متوالی در سال جاری شاهد کاهش مصرف گاز (۷/۴ درصد نسبت به ژوئن ۲۰۲۳) بودیم. میزان مصرف ماهیانه گاز در این ماه به ۲/۷ میلیارد مترمکعب رسید. این امر ناشی از کاهش مصرف گاز در بخش تولید برق این کشور همراه با افزایش برق بادی و آبی بود. در مقابل، بخش صنعت این کشور نیز با افزایش مصرف ۳/۷ درصدی نسبت به ژوئن ۲۰۲۳ روبرو گردید. همچنین، بهدلیل سرمای هوا در برخی از روزهای این ماه، شاهد افزایش ۲۲ درصدی مصرف گاز در بخش خانگی نسبت به ماه مشابه در سال قبل بودیم. در این ماه، در بریتانیا، شاهد کاهش محسوس ۴۴ درصدی مصرف گاز جهت تولید برق بودیم، این رکورد در حالی ثبت گردید که تولید برق بریتانیا در ژوئن ۲۰۲۴، نسبت به ماه مشابه در سال قبل تنها ۵/۵ درصد کاهش پیدا کرد.

شکل ۶- مصرف گاز بریتانیا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

شکل ۷: ترکیب تولید برق بریتانیا(شکل راست) و مقایسه روند تولید برق در زوئیه ۲۰۲۴ نسبت به سال قبل(شکل چپ)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

آسیا

▪ چین

در می ۲۰۲۴، تقاضای گاز چین (شامل واردات گاز طبیعی از طریق خط لوله و LNG و نیز تولید داخلی) در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته با ۶/۷ درصد افزایش به ۳۶ میلیارد مترمکعب رسید. این افزایش مصرف را به بازیابی فعالیت‌های اقتصادی و کاهش قیمت‌های LNG، ارتباط می‌دهند.

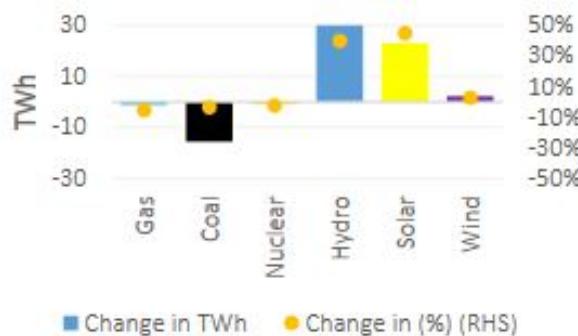
میزان تولید برق گازی در می ۲۰۲۴، نسبت به ماه مشابه در سال قبل، ۵ درصد کاهش یافت. این در حالی است که، میزان کل تولید برق چین نسبت به ماه مشابه در سال قبل به دلیل افزایش تقاضای جهت سرمایش در بخش جنوبی این کشور، ۶ درصد افزایش یافته بود. تولید برق زغالسنگی با سهم ۵۵ درصدی، بیشترین سهم را در تولید برق چین برعهده دارد و پس از آن برق تجدیدپذیر (۲۲ درصد)، برق آبی (۱۵ درصد)، برق هسته‌ای (۵ درصد) و سپس برق گازی (۳ درصد) قرار دارند.

شکل ۸- مصرف گاز طبیعی کشور چین (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

شکل ۹: مقایسه روند تولید برق در چین در می ۲۰۲۴ نسبت به سال قبل

Source: GECF Secretariat based on data from Ember

هند

در می ۲۰۲۴، مصرف گاز هند، برای هفدهمین ماه متوالی افزایش یافت و با افزایش ۲۱ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل به حجم ۶/۶ میلیارد مترمکعب رسید. صنعت تولید کود شیمیایی با سهم ۲۵ درصدی کل مصرف گاز این کشور، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده گاز در ماه می محسوب شد. پس از آن، مصارف شهری (۲۰ درصد)، تولید برق (۱۹ درصد)، پالایشگاهی (۷ درصد) و صنعت پتروشیمیایی (۵ درصد) قرار داشتند. در مجموع در پنج ماه اول سال ۲۰۲۴، مصرف گاز کشور هندوستان با افزایش ۲۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۰ میلیارد مترمکعب رسید.

شکل ۱۰- مصرف گاز کشور هند (میلیارد مترمکعب)

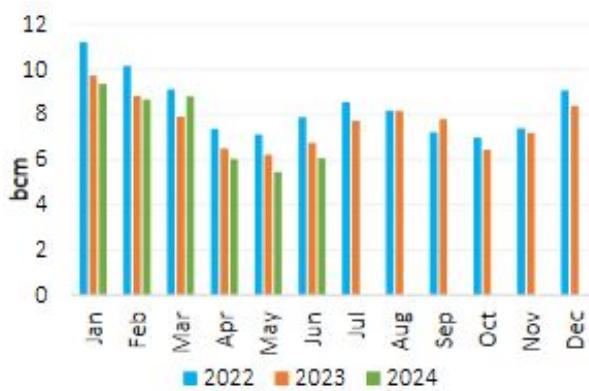

Source: GECF Secretariat based on data from India's PPAC

▪ ژاپن

در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز ژاپن با کاهش ۱۰ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل، به ۶ میلیارد مترمکعب رسید. این ماه، به طور قابل توجهی گرم بود. میانگین دما در این ماه، $1/3$ درجه سانتیگراد بیش از متوسط این ماه ثبت گردید و سبب شد ژوئن ۲۰۲۴ در ژاپن گرم‌ترین ژوئن در این کشور پس از سال ۲۰۲۰ باشد. علی‌رغم افزایش تقاضای مصرف برق جهت سرمایش، مصرف گاز در بخش نیروگاهی این کشور به دلیل افزایش تولید برق هسته‌ای با ۱۶ درصد کاهش نسبت به ژوئن ۲۰۲۳ گزارش گردید. در بخش مصرف گاز شهری نیز به دلیل کاهش تقاضای مصرف بخش تجاری و صنعتی با کاهش $2/3$ درصدی روبرو شدیم. در مجموع در نیمه اول سال ۲۰۲۴، مصرف گاز ژاپن با ۳ درصد کاهش نسبت به نیمسال اول ۲۰۲۳، به ۴۴ میلیارد مترمکعب رسید.

شكل ۱۱- مصرف گاز کشور ژاپن (میلیارد مترمکعب)

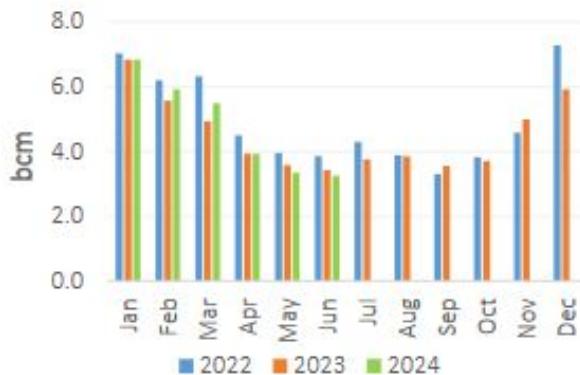
Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

▪ کره جنوبی

در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز کره در مقایسه با ماه مشابه در سال گذشته ۵ درصد کاهش پیدا کرد. این کاهش ناشی از کاهش مصرف گاز در بخش تولید برق (۷ درصد نسبت به ژوئن ۲۰۲۳) و شهری (۲ درصد نسبت به ژوئن ۲۰۲۳) بوده است.

در مجموع در نیمسال اول ۲۰۲۴، مجموع مصرف گاز کشور کره جنوبی با افزایش ۲ درصدی نسبت به نیمسال اول ۲۰۲۳، به ۲۹ میلیارد مترمکعب رسید.

شکل ۱۲- مصرف گاز در کشور کره جنوبی (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

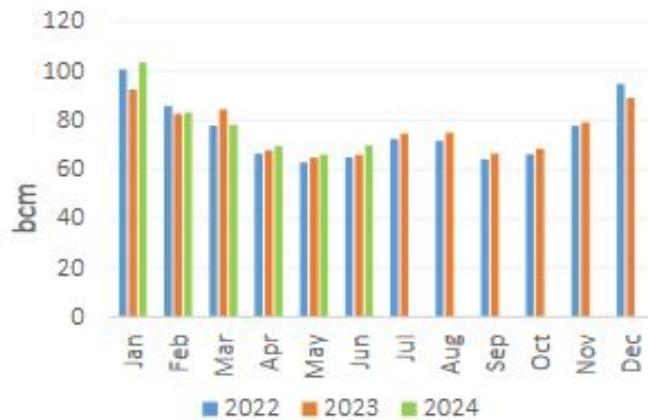
آمریکای شمالی

▪ ایالات متحده آمریکا

در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز ایالات متحده آمریکا با افزایش ۵/۸ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل، به ۷۰ میلیارد مترمکعب رسید. این رشد مصرف گاز ناشی از افزایش تولید برق گازی جهت تامین تقاضای سرمایش بهدلیل گرم شدن بیش از حد نرمال هوا در این ماه از سال بود (افزایش ۸ درصدی نسبت به ژوئن ۲۰۲۳).

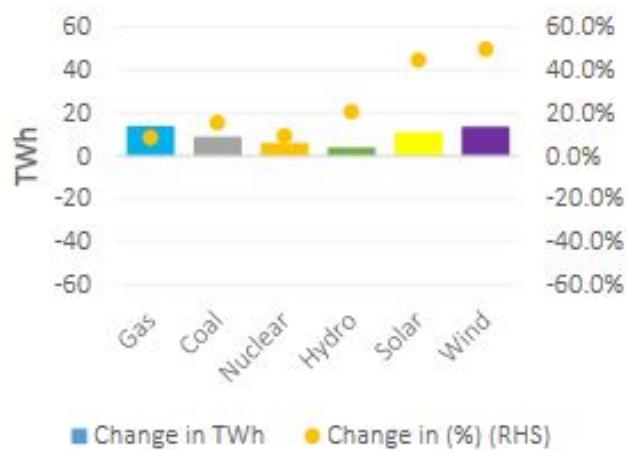
به طور مشابه، در ژوئن ۲۰۲۴، مصرف گاز در بخش‌های خانگی و تجاری با افزایش رو برو شد. اما در بخش صنعت این کشور، با کاهش محدود ۰/۴ درصدی نسبت به ژوئن ۲۰۲۳ رو برو شدیم. گاز همچنان بیشترین سهم در تولید برق این کشور را بر عهده دارد (۴۳ درصد). پس از گاز، انرژی‌های تجدیدپذیر با ۱۹ درصد، انرژی هسته‌ای با ۱۷ درصد، زغال‌سنگ با ۱۶ درصد، و آبی با ۵ درصد بیشترین سهم را در تولید برق آمریکا در ژوئن ۲۰۲۴ بر عهده داشتند.

شکل ۱۳- مصرف گاز طبیعی ایالات متحده آمریکا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from EIA and Refinitiv

شکل ۱۴- مقایسه تولید برق در ژوئن ۲۰۲۴ در آمریکا با سال گذشته

Source: GECF Secretariat based on data from Ember and Refinitiv

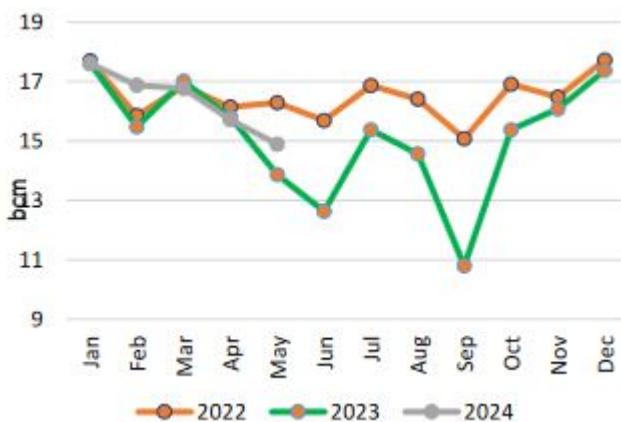

۳- تولید گاز طبیعی

■ اروپا

در می ۲۰۲۴، تولید گاز اروپا در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته، با افزایش شدید ۷ درصدی به حجم ۱۴/۹ میلیارد مترمکعب رسید. این افزایش تولید، ناشی از افزایش تولید محسوس گاز در نروژ بود که کاهش تولید مستمر در بریتانیا و هلند را جبران کرد. در مجموع، حجم گاز تولیدی اروپا، در پنج ماهه اول سال ۲۰۲۴، با افزایش ۲/۶ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۸۲ میلیارد مترمکعب رسید.

شكل ۱۶- تولید ماهانه گاز طبیعی در اروپا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv, JODI Gas, Norwegian Petroleum Directorate

*Europe's production: UK, the Netherlands, Norway, Germany, Italy, Poland, Denmark, Austria and Romania

■ آسیای پاسفیک

چین:

تولید گاز چین در می ۲۰۲۴، در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۷ درصد افزایش یافت و به ۲۰/۳ میلیارد مترمکعب رسید. استخراج گاز از بستر زغالسنگ همچنان با رشدی افزایشی، به حجم ۱/۴۵ میلیارد مترمکعب رسید. این حجم از گاز استخراج شده نسبت به ماه مشابه در سال قبل، رشد ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد. در مجموع، حجم گاز تولیدی کشور چین در پنج ماهه اول سال ۲۰۲۴ با ۵/۴ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۰۳/۵ میلیارد مترمکعب رسید.

هند:

تولید گاز هند در ماه می ۲۰۲۴، در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۷ درصد افزایش یافت و به ۳۰/۶ میلیارد مترمکعب رسید. حجم گاز تولیدی از میادین گازی فراساحلی این کشور با ۱۱ درصد افزایش نسبت به ماه مشابه در سال قبل به ۲/۲ میلیارد مترمکعب رسید. این میزان ۷۳ درصد کل حجم گاز تولیدی هند در می

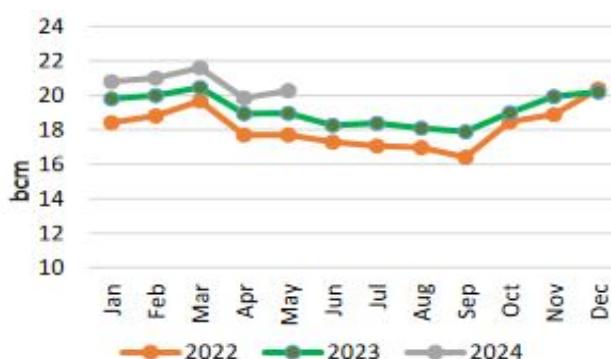
۲۰۲۴ بود. در مجموع حجم گاز تولیدی این کشور در پنج ماهه اول سال ۲۰۲۴ با ۸ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۵ میلیارد مترمکعب رسید.

استرالیا:

میزان تولید گاز استرالیا در آوریل ۲۰۲۴، به $\frac{13}{5}$ میلیارد مترمکعب رسید که این حجم از گاز، مشابه حجم گاز تولیدی در آوریل ۲۰۲۳ بود.

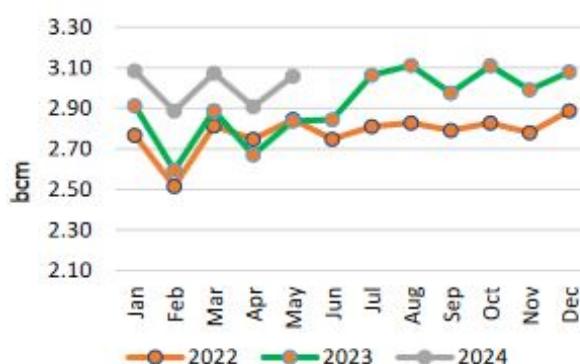
استرالیا یکی از کشورهای پیشگام در برداشت گاز از میادین دارای بستر زغالسنگی است. در ماه آوریل ۲۰۲۴ میزان تولید گاز از میادین دارای بستر زغالسنگی با رشدی ۲ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال قبل، به $\frac{3}{5}$ میلیارد مترمکعب رسید که این حجم معادل ۲۵ درصد کل گاز تولیدی این کشور در این ماه بود. در مجموع در چهارماهه اول سال ۲۰۲۴، حجم گاز تولیدی با رشدی ۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به $\frac{54}{2}$ میلیارد مترمکعب رسید.

شکل ۱۷- روند تولید گاز کشور چین (میلیارد مترمکعب)

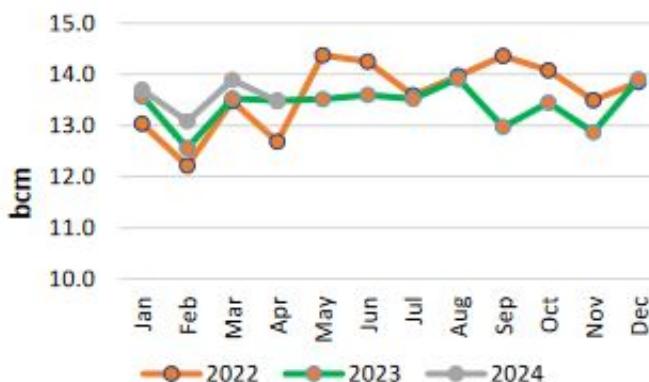
Source: GECF Secretariat based on data from the National Bureau of Statistics of China

شکل ۱۸ - روند تولید گاز کشور هند (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv, Ministry of Petroleum (India)

شکل ۱۹- روند تولید گاز استرالیا (میلیارد متر مکعب)

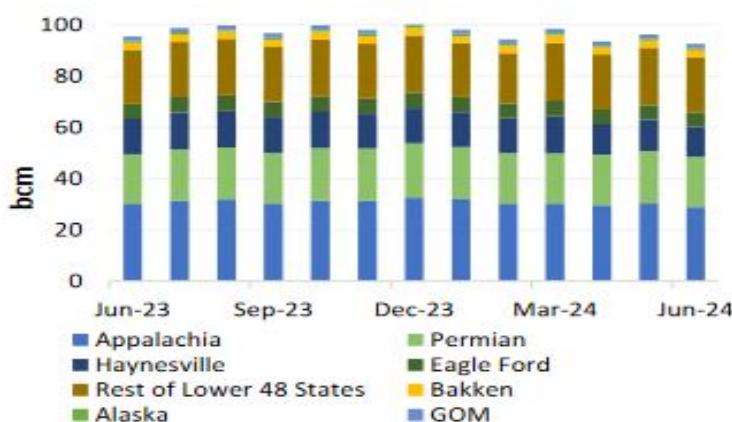
Source: GECF Secretariat based on data from the Australian Department of Energy

▪ آمریکای شمالی

آمریکا:

در ژوئن ۲۰۲۴، به دلیل کاهش تولید گاز توسط برخی از تولیدکنندگان بخش خصوصی این کشور با توجه به کاهش قیمت‌های گاز هنری هاب، مجموع تولید گاز طبیعی در هفت میدان بزرگ نفت و گاز شیل آمریکا^۱ با ۳ درصد کاهش در مقایسه با ماه مشابه در سال گذشته به ۹۲/۵ میلیارد مترمکعب رسید. همچنان، بیشترین میزان تولید با سهم ۳۱ درصدی از کل گاز تولیدی آمریکا، به میدان گازی آپالاچیان اختصاص دارد.

شکل ۲۰- روند تولید کل گاز شیل در مناطق تولیدکننده نفت/گاز شیل ایالتات متحده (میلیارد مترمکعب)

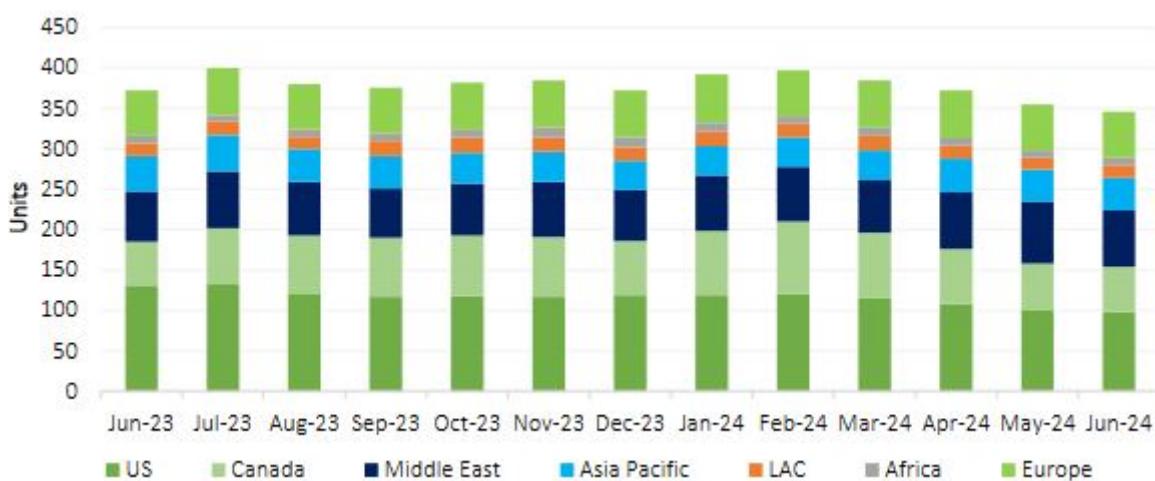
Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv, EIA

^۱ هفت میدان بزرگ نفت و گاز شیل آمریکا شامل میدادین زیر هستند:
Anadarko, Appalachian, Bakken, Eagle Ford, Haynesville, Niobrara, Permian

▪ وضعیت فعالیت‌های بالادستی

در ژوئن ۲۰۲۴، تعداد کل دکل‌های فعال حفاری گاز طبیعی در جهان، که معیاری از میزان فعالیت‌های بخش بالادستی است، در مقایسه با ماه پیش از آن، با ۹ واحد کاهش، به ۳۴۶ دکل رسید. این کاهش ماهیانه بدلیل کاهش حفاری در عربستان سعودی و کاهش قیمت‌های گاز هنری هاب در آمریکای شمالی که منجر به کاهش فعالیت‌های حفاری در این منطقه شده بود، می‌باشد. در این ماه، تعداد کل دکل‌های حفاری فعال در خاورمیانه و آمریکا ۷ و ۳ دکل کمتر از ماه قبل گزارش گردید.

شکل ۲۱- روند تغییرات ماهانه تعداد دکل‌های حفاری گاز طبیعی در جهان*

Source: GECF Secretariat based on data from Baker Hughes

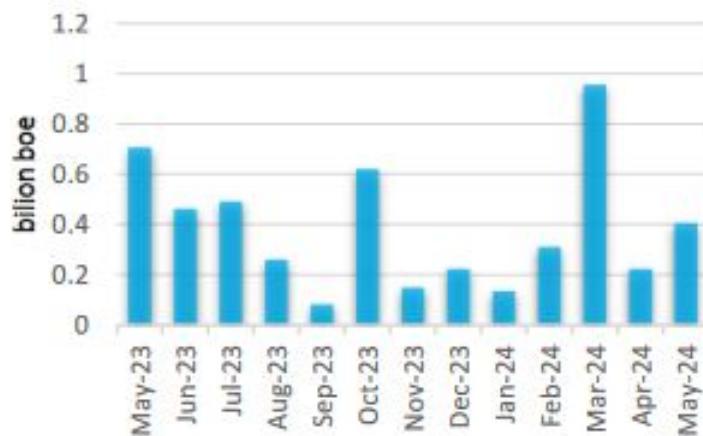
*داده‌های مربوط به کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS) و ایران را شامل نمی‌شود.

▪ اکتشافات

در می ۲۰۲۴، حجم گاز طبیعی و مایعات کشف شده در مجموع ۴۰۰ میلیون بشکه معادل نفت (BOE) بوده است، که ۳۵ درصد آن مایعات نفتی (۱۴۰ میلیون بشکه معادل نفت خام) و ۶۵ درصد حجم باقیمانده، گاز (۴۵ میلیارد مترمکعب) بود. در مجموع، حجم اکتشافات در پنج ماهه اول سال ۲۰۲۴ ۲/۲ میلیارد بشکه معادل نفت بود. در این ماه ۶ اکتشاف جدید گزارش گردید که ۵ مورد آن فراساحلی بود.

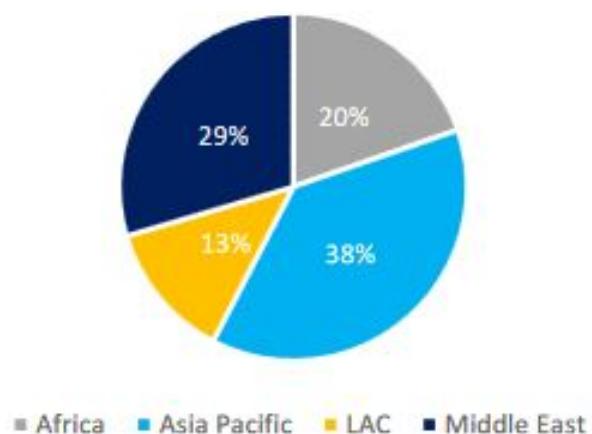
در مجموع، آسیای پاسفیک با سهم ۳۸ درصدی از کل حجم اکتشافات جدید عمدتاً در کشور اندونزی، بیشترین سهم را در حجم اکتشافات جدید به خود اختصاص داد. خاورمیانه و آفریقا نیز به ترتیب با سهم ۲۹ و ۲۰ درصدی از کل اکتشافات در این ماه، بیشترین حجم اکتشافات جهانی را پس از آسیای پاسفیک به خود اختصاص دادند.

شکل ۲۲- مقایسه حجم گاز و مایعات کشف شده در جهان (میلیارد بشکه معادل نفت)

Source: GECF Secretariat based on Rystad Energy Ucube

شکل ۲۳: حجم اکتشافات در می ۲۰۲۴ بر اساس منطقه

Source: GECF Secretariat based on Rystad Energy Ucube

۴- تجارت گاز طبیعی

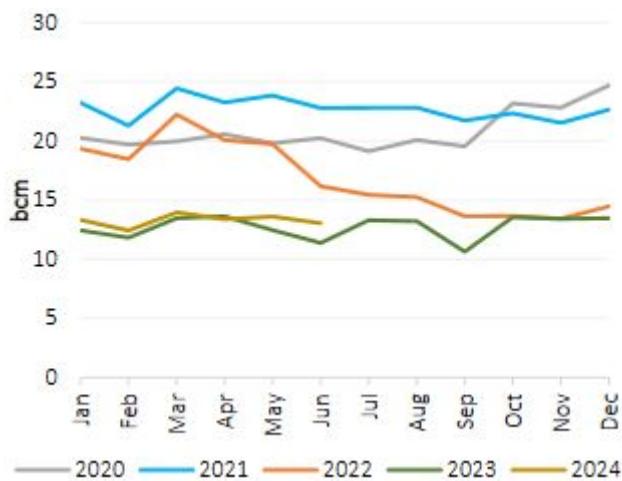
الف) تجارت گاز طبیعی از طریق خط لوله

▪ اروپا

در ژوئن ۲۰۲۴، واردات گاز طبیعی به اتحادیه اروپا به وسیله خط لوله به ۱۳ میلیارد مترمکعب رسید. این میزان واردات در مقایسه با ماه قبل، ۴ درصد کاهش و در مقایسه با ژوئن ۲۰۲۳، ۱۵ درصد افزایش یافته است. در ژوئن ۲۰۲۴، میزان واردات گاز از همه پنج تامین‌کننده گاز اروپا کاهش یافت. از پایان فصل زمستان، با کاهش تقاضای گاز در اروپا در کنار حجم کمتر مورد نیاز جهت ذخیره‌سازی گاز، حجم واردات ماهیانه ثابت باقی مانده است.

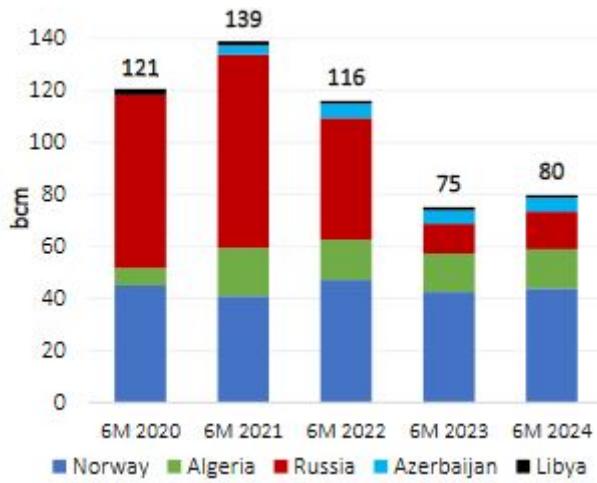
مجموع حجم واردات گاز از طریق خط لوله به اروپا در نیمه اول سال ۲۰۲۴ با رشدی ۶ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۸۰ میلیارد مترمکعب رسید. صادرات گاز روسیه به اتحادیه اروپا در این دوره، با رشدی ۲۴ درصدی روبرو شد. بعد از روسیه، نروژ با افزایش صادرات ۳ درصدی به اتحادیه اروپا در نیمه اول سال ۲۰۲۴ نسبت به مدت مشابه در سال قبل، در جایگاه دوم قرار دارد.

شكل ۲۴- واردات ماهانه گاز اتحادیه اروپا از طریق خط لوله (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from McKinsey and Refinitiv

شکل ۲۵- روند واردات گاز اتحادیه اروپا از طریق خط لوله (نیمه اول ۲۰۲۴) بر حسب تأمین‌کننده (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from McKinsey and Refinitiv

شکل ۲۶- تغییرات عرضه گاز به اتحادیه اروپا از طریق خط لوله توسط تأمین‌کنندگان مختلف در نیمه اول ۲۰۲۴ نسبت به ۲۰۲۳

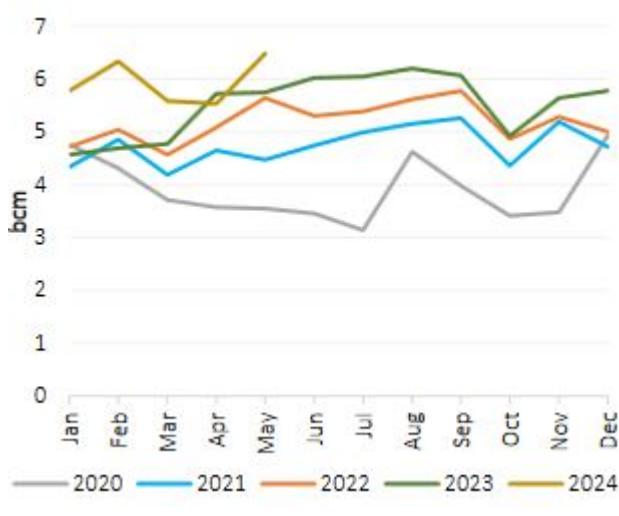

Source: GECF Secretariat based on data from McKinsey and Refinitiv

آسیا

چین همچنان حجم واردات گاز خود را از طریق خط لوله افزایش داد و در مه ۲۰۲۴، به رکورد جدیدی در میزان واردات ماهیانه گاز از این طریق رسید و رکورد قبلی حجم واردات گاز از طریق خط لوله در فوریه ۲۰۲۴ را شکست. حجم گاز وارداتی از طریق خط لوله در مه ۲۰۲۴، ۶/۵ میلیارد مترمکعب بود که نسبت به ماه قبل ۱۷ درصد و نسبت به ماه مشابه در سال قبل ۱۳ درصد بیشتر شده بود. در مه ۲۰۲۴، سهم واردات گاز از طریق خط لوله نسبت به کل حجم گاز وارداتی به این کشور به ۴۲ درصد رسید. در مجموع در پنج ماه اول سال ۲۰۲۴، حجم گاز وارداتی به چین از طریق خط لوله با ۱۷ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۰ میلیارد مترمکعب رسید.

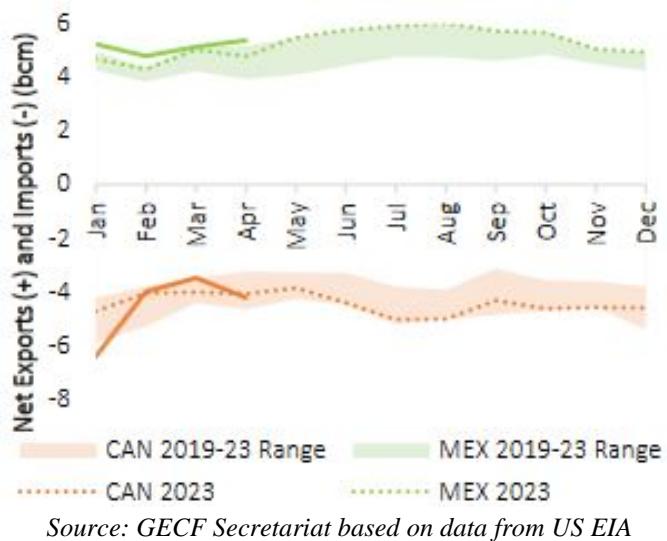
شکل ۲۷- مقایسه روند واردات گاز از طریق خط لوله به کشور چین (میلیارد مترمکعب)

▪ آمریکای شمالی

در آوریل ۲۰۲۴، خالص واردات گاز طبیعی از طریق خط لوله ایالات متحده از کانادا، $4/2$ میلیارد مترمکعب بود که در مقایسه با ماه گذشته 21 درصد و در مقایسه با ماه مشابه در سال قبل 3 درصد بیشتر شده است. همچنین، خالص صادرات گاز طبیعی آمریکا از طریق خط لوله به مکزیک در حجم $5/4$ میلیارد مترمکعب قرار داشت. این حجم از صادرات گاز، 5 درصد و نسبت به ماه مشابه در سال گذشته 12 درصد بیشتر بوده است. لذا در مجموع، حجم خالص حدود $1/2$ میلیارد مترمکعب گاز از آمریکا به سایر کشورهای واقع در قاره آمریکا از طریق خط لوله در این ماه صادر گردید.

شكل ۲۸- تجارت ماهیانه گاز از طریق خط لوله در کشور آمریکا (میلیارد مترمکعب)

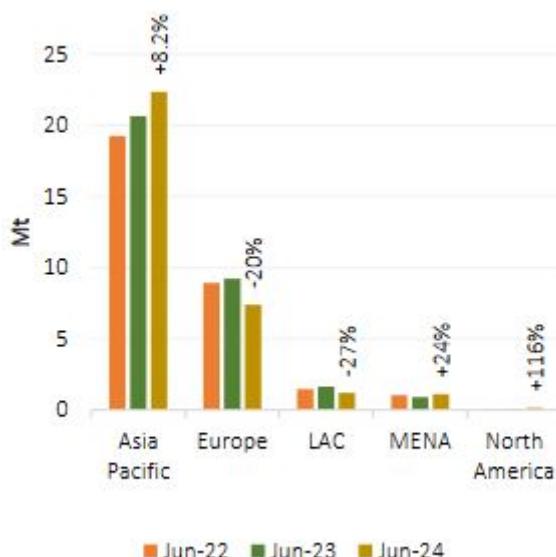
ب) تجارت LNG

▪ واردات جهانی LNG

در ژوئن ۲۰۲۴، حجم واردات جهانی LNG، برای دومین ماه متوالی کاهش یافت و با رسیدن به حجم ۳۲/۲۲ میلیون تن به رکورد کمترین حجم واردات ماهیانه در اکتبر ۲۰۲۳ ۲۰۲۳ به بعد رسید. کاهش صادرات LNG در آوریل ۲۰۲۴، منجر به کاهش حجم واردات این محصول در ژوئن ۲۰۲۴ گردید.

افزایش واردات LNG در منطقه آسیای پاسفیک و خاوریمانه و شمال آفریقا، نتوانست کاهش واردات این محصول به اروپا و آمریکای لاتین و کارائیب را در این ماه جبران کند و سبب کاهش حجم واردات LNG در ژوئن ۲۰۲۴ نسبت به ژوئن ۲۰۲۳ ۲۰۲۳ گردید. در نیمسال اول ۲۰۲۴، حجم واردات جهانی LNG با رشدی ۰/۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۰۶/۸۶ میلیون تن رسید.

شكل ۲۹- واردات LNG مناطق مختلف در ماه ژوئن در مقایسه با سال‌های گذشته (میلیون تن)

Source: GECF Secretariat based on data from ICIS LNG Edge

▪ صادرات جهانی LNG

در ژوئن ۲۰۲۴، صادرات جهانی LNG با افزایش ۳/۹ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال گذشته، به ۳۳/۱۲ میلیون تن رسید. این میزان اختلاف حجم نسبت به ماه مشابه در سال قبل، از ژانویه ۲۰۲۴ به بعد، رکورد

جدیدی محسوب می‌شود. افزایش حجم صادرات LNG، ناشی از افزایش حجم صادرات در کشورهای غیر عضو GECF بوده است که توانسته کاهش حجم صادرات در بخش بارگیری مجدد را جبران کند. همچنین، در ژوئن ۲۰۲۴، حجم صادرات کشورهای عضو نسبت به ژوئن ۲۰۲۳، تقریباً ثابت بوده است.

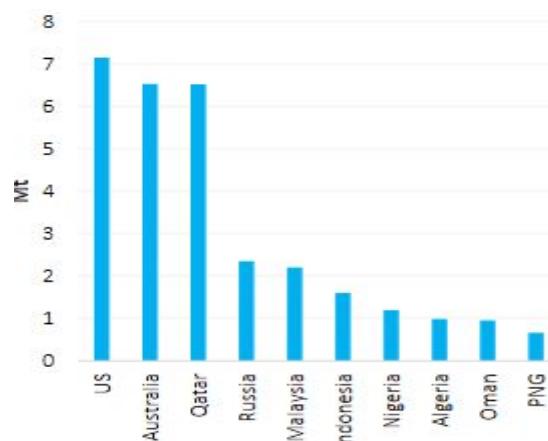
سهم کشورهای غیر عضو GECF در ژوئن ۲۰۲۳، ۵۱ درصد بود که این سهم در ژوئن ۲۰۲۴، ۵۳/۸ درصد گزارش گردید. در مقابل سهم کشورهای عضو GECF از ۴۸ درصد در سال گذشته به ۴۶/۱ درصد در ژوئن ۲۰۲۴ کاهش یافت. همچنین، سهم بارگیری مجدد در صادرات LNG در ژوئن ۲۰۲۴، ۰/۱ درصد گزارش گردید. این سهم در ماه مشابه سال قبل، ۱ درصد گزارش گردید. در این ماه، آمریکا در صادرات جهانی LNG از استرالیا و قطر پیشی گرفت. در مجموع، در نیمه اول سال ۲۰۲۴، حجم صادرات LNG با افزایش ۱/۳ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۰۶/۳۳ میلیون تن رسید.

شکل ۳۰- روند تغییرات ماهانه صادرات LNG جهان

Source: GECF Secretariat based on data from ICIS LNG Edge

شکل ۳۱- میزان صادرات ده کشور برتر صادرکننده LNG جهان در ژوئن ۲۰۲۴ (میلیون تن)

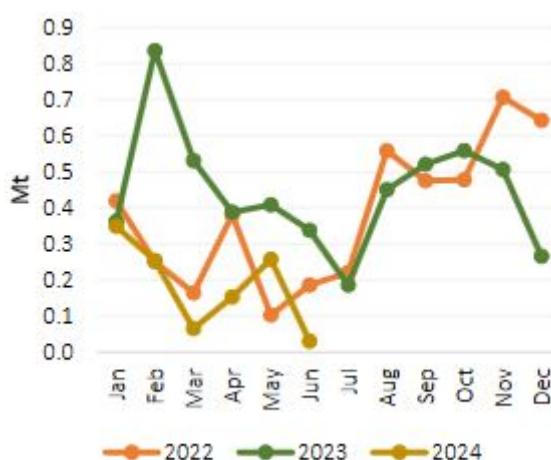
Source: GECF Secretariat based on data from ICIS LNG Edge

▪ بارگیری مجدد جهانی LNG

حجم بارگیری‌های مجدد LNG در ژوئن ۲۰۲۴، همچنان کاهش می‌یابد. این حجم با ۹۱ درصد کاهش نسبت به ماه مشابه در سال قبل به ۰/۰۳ میلیون تن رسید. برزیل، فرانسه و سنگاپور، در این کاهش شدید حجم بارگیری مجدد LNG نقشی اساسی داشتند.

در مجموع در نیمه اول سال ۲۰۲۴، حجم بارگیری مجدد LNG، با کاهش شدید ۶۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱/۱۱ میلیون تن رسید.

شكل ۳۲- بارگیری مجدد ماهانه LNG (میلیون تن)

Source: GECF Secretariat based on data from ICIS LNG Edge

شكل ۳۳- مقایسه بارگیری مجدد LNG در ماه ژوئن بر حسب کشور (میلیون تن)

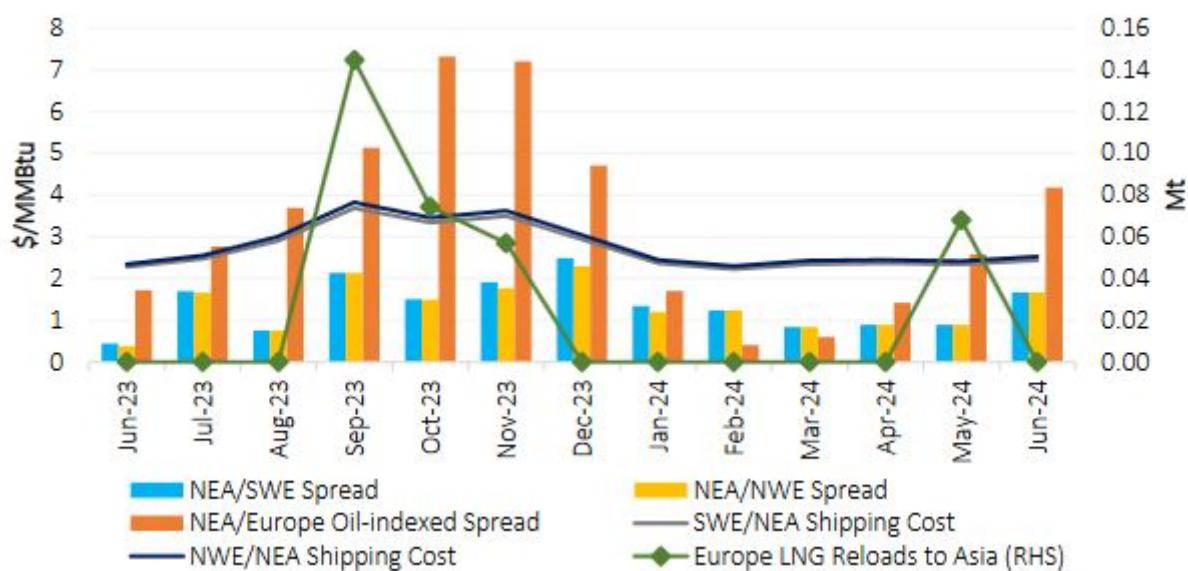

Source: GECF Secretariat based on data from ICIS LNG Edge

▪ فرست آربیتراز

در ژوئن ۲۰۲۴، فرست واسطه‌گری برای بارگیری‌های مجدد محموله‌های LNG از اروپا به آسیا پاسفیک، براساس تفاوت قیمت تک‌محموله‌های LNG بین دو بازار، همچنان وجود نداشت. علی‌رغم افزایش اختلاف قیمت نقدی LNG در بازار آسیا پاسفیک و قیمت بر پایه نفت در بازار اروپا، هزینه‌های حمل و نقل دریایی این محصول بین دو منطقه سبب از بین رفتن فرست آربیتراز شد.

شكل ۳۴- تفاوت قیمت و هزینه حمل تک‌محموله‌های LNG بین بازارهای اروپا و آسیا (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

Source: GECF Secretariat based on data from GECF Shipping Model, Argus and ICIS LNG Edge

۵- ذخیره‌سازی گاز طبیعی

■ اروپا

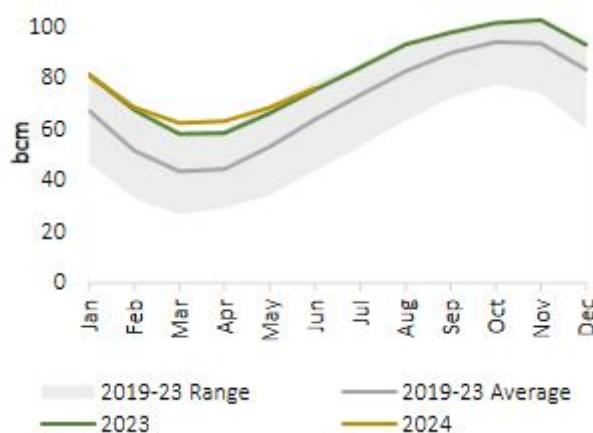
فصل خالص تزریق مثبت گاز به مخازن زیرزمینی گاز در کشورهای اتحادیه اروپا همچنان ادامه دارد. بدین ترتیب، در ژوئن ۲۰۲۴، متوسط روزانه گاز ذخیره شده در مخازن زیرزمینی در اتحادیه اروپا، از ۶۸/۵ میلیارد مترمکعب در ماه گذشته، به ۷۶/۱ میلیارد مترمکعب افزایش یافت. متوسط ظرفیت ذخیره سازی گاز اتحادیه اروپا در ژوئن ۲۰۲۴ به ۷۳ درصد افزایش یافت، که این حجم از ذخیره سازی گاز نسبت به داده های متوسط ماه مشابه در سال قبل ۰/۶ میلیارد مترمکعب بیشتر بود. همچنین اختلاف حجم گاز ذخیره شده در ژوئن ۲۰۲۴، نسبت به میانگین ۵ ساله ذخیره سازی گاز در این ماه به ۱۲/۲ میلیارد مترمکعب رسید.

کشورهای اتحادیه اروپا، موظفند تا ۱ نوامبر ۲۰۲۴، میزان گاز ذخیره شده در مخازن ذخیره سازی زیرزمینی خود را به حداقل ۹۰ درصد کل ظرفیت ذخیره سازی برسانند، که بر اساس آن برنامه ای جهت حرکت به این ظرفیت ذخیره سازی تدوین شده است.

کشورهای بزرگ ذخیره کننده گاز اتحادیه اروپا شامل آلمان، ایتالیا، هلند، فرانسه و اتریش هستند. تا پایان ژوئن ۲۰۲۴، سطح ذخیره سازی گاز در کشورهای آلمان، ایتالیا و اتریش به بیش از ۸۰ درصد کل حجم مخازن زیرزمینی این کشورها رسید.

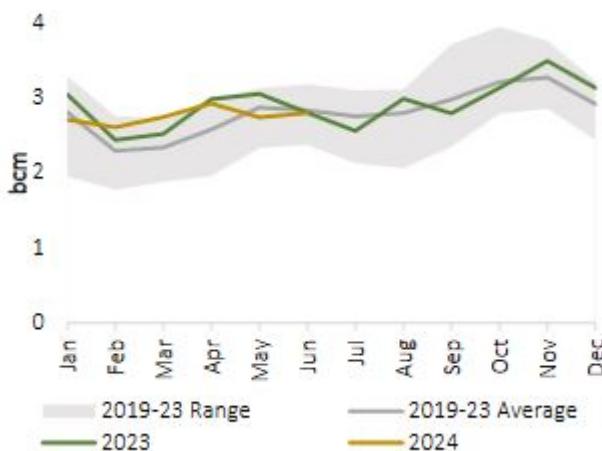
اتحادیه اروپا ظرفیت ذخیره سازی LNG به حجم ۵ میلیارد مترمکعب را داراست، که اسپانیا و فرانسه با سهم ۴۰ و ۱۶ درصدی بزرگترین ذخیره کنندگان LNG در این اتحادیه محسوب می شوند. در ژوئن ۲۰۲۴، حجم کلی LNG ذخیره شده در اتحادیه اروپا، ۲/۸ میلیارد مترمکعب بود، که نشان دهنده افزایش ۲ درصدی نسبت به ماه قبل و مشابه میانگین ۵ ساله تاریخی ذخیره سازی LNG در این ماه بوده است.

شکل (۳۷)A) - ذخیره سازی گاز در اتحادیه اروپا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from AGSI+

شکل ۳۷ (B) : ذخیره‌سازی LNG در اتحادیه اروپا

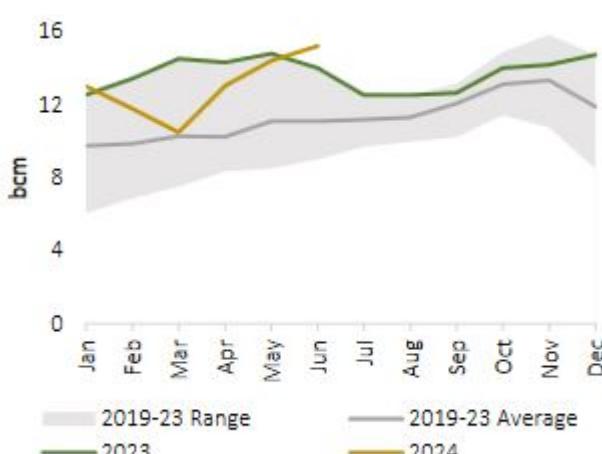

Source: GECF Secretariat based on data from ALSI

آسیا

مجموع ظرفیت ذخیره‌سازی LNG ژاپن و کره‌جنوبی ۲۰ میلیارد مترمکعب می‌باشد. در ژوئن ۲۰۲۴، سطح ذخیره‌سازی LNG در ژاپن و کره‌جنوبی با ۶ درصد افزایش نسبت به ماه قبل به $15/2$ میلیارد مترمکعب رسید. این حجم از LNG ذخیره شده نسبت به ماه مشابه در سال قبل، ۹ درصد بیشتر و $4/1$ میلیارد مترمکعب بیشتر از متوسط ماه ژوئن LNG ذخیره شده در ۵ سال اخیر بوده است. نهایتاً، حجم LNG ذخیره شده در ژاپن و کره‌جنوبی در ژوئن ۲۰۲۴، $7/6$ میلیارد مترمکعب برای هر کشور گزارش گردید.

شکل ۳۸ - میزان ذخیره سازی LNG در کره جنوبی و ژاپن (میلیارد مترمکعب)

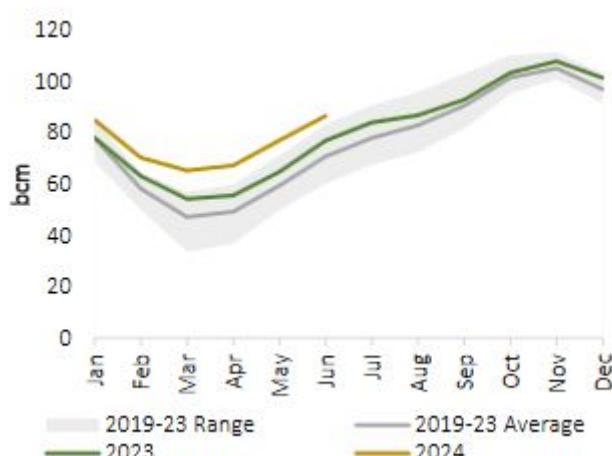
Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv

▪ آمریکای شمالی

مجموع ظرفیت ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز ایالات متحده آمریکا ۱۳۴ میلیارد مترمکعب است. در ژوئن ۲۰۲۴، متوسط روزانه گاز ذخیره شده از سطح ۷۷/۲ میلیارد مترمکعب در ماه قبل به ۸۶/۸ میلیارد مترمکعب افزایش یافت و سبب شد که ظرفیت ذخایر زیرزمینی گاز آمریکا به ۶۵ درصد ارتقا یافت. این حجم از گاز ذخیره شده در ژوئن ۲۰۲۴، ۹/۷ میلیارد مترمکعب بیش از ماه مشابه در سال قبل و ۱۵/۹ میلیارد مترمکعب بیش از میانگین پنج ساله ذخیره‌سازی در این ماه محسوب می‌شود.

در مجموع، کل حجم گاز ذخیره شده آمریکا در فصل ذخیره‌سازی گاز در سال ۲۰۲۴، به ۲۴/۸ میلیارد مترمکعب رسید.

شكل ۳۹ - ذخیره‌سازی گاز ایالات متحده آمریکا (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from US EIA

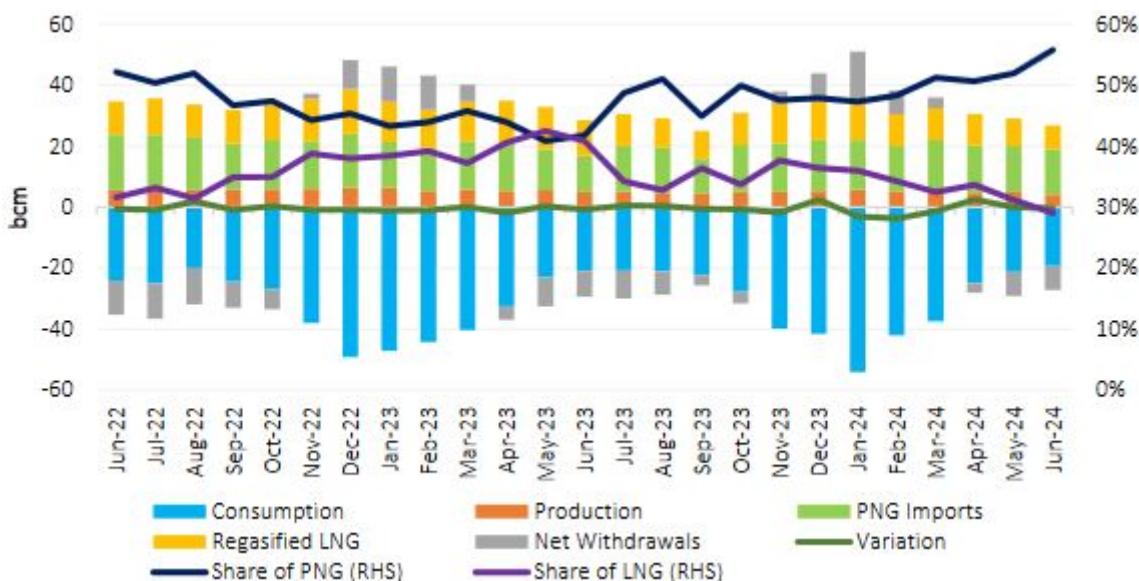
۶- تراز گاز طبیعی

اروپا و انگلستان

در ژوئن ۲۰۲۴، سهم گازی‌سازی مجدد LNG در تراز ماهانه گاز اتحادیه اروپا و انگلستان، از ۳۱ درصد در ماه قبل به ۲۹ درصد کاهش یافت. این سهم در ژوئن ۲۰۲۳، ۴۱ درصد گزارش گردید. در مقابل، سهم واردات گاز از طریق خطوط لوله به اتحادیه اروپا و انگلستان از ۵۲ درصد در ماه قبل به ۵۶ در ژوئن ۲۰۲۴ رسید. این شاخص برای ماه مشابه در سال گذشته ۴۲ درصد گزارش گردید.

کاهش سهم ماهانه گازی‌سازی مجدد LNG در این ماه، در درجه اول به دلیل کاهش ارسال LNG در این منطقه بود. این مهم در حالی اتفاق افتاد که واردات گاز از طریق خط لوله به اتحادیه اروپا کاهش جزئی را شاهد بود.

شکل ۴۰- تراز ماهانه گاز اتحادیه اروپا و انگلستان (میلیارد مترمکعب)

Source: GECF Secretariat based on data from AGSI+, ICIS LNG Edge, JODI Gas, McKinsey and Refinitiv

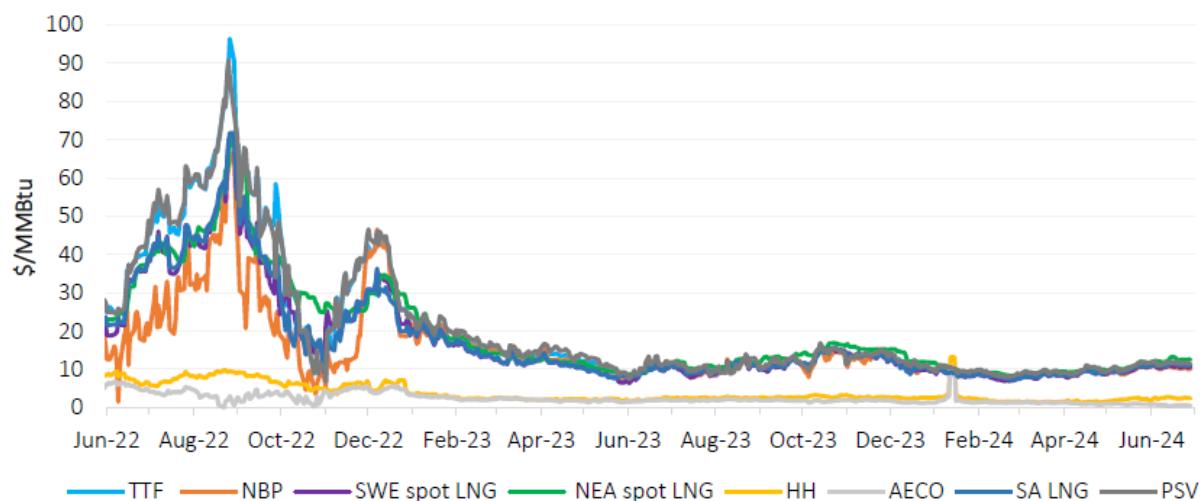

۷- قیمت‌های انرژی

قیمت تکمحموله‌های گاز طبیعی و LNG

در ژوئن ۲۰۲۴، قیمت‌های نقدی تکمحموله‌های گاز و LNG در اروپا و آسیا، با نوسانات نسبتاً کمی، افزایش ادامه یافت. نگرانی‌ها در مورد عرضه شامل قطعی فعالیت و انجام عملیات تعمیرات و نگهداری در چند تاسیسات منجر به این روند افزایشی شد. همچنان افزایش تقاضای LNG در جنوب آسیا که ناشی از افزایش دمای بالاتر از حد معمول بوده است به روند صعودی بازار کمک کرد. در ماه‌های پیش رو، افزایش موج گرما احتمالاً به افزایش قیمت‌ها کمک خواهد کرد. با این حال، سطح خوب ذخیره‌سازی گاز در اروپا و کاهش تقاضا از سوی برخی واردکنندگان بزرگ LNG در آسیا، می‌تواند روند افزایشی قیمت‌ها را کاهش دهد.

شکل ۴۱- قیمت روزانه تکمحموله‌های گاز و LNG (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

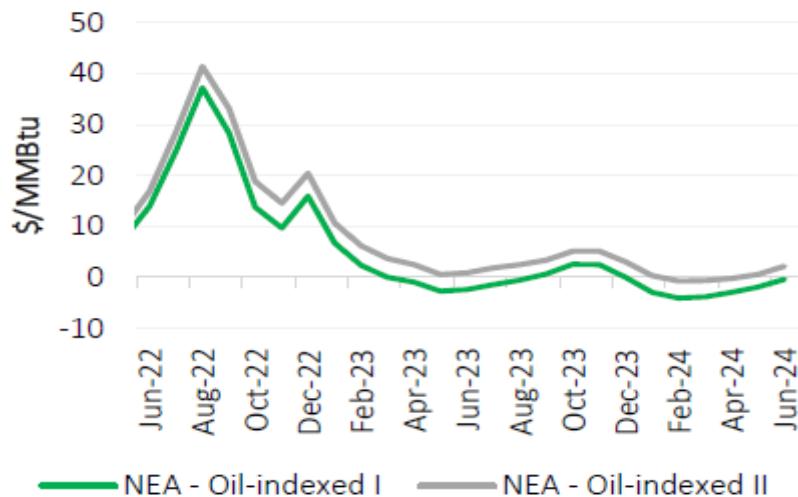
Source: GECF Secretariat based on data from Argus and Refinitiv Eikon

مقایسه قیمت تکمحموله و قراردادهای بلندمدت LNG نفت‌پایه

در ژوئن ۲۰۲۴، متوسط قیمت LNG در قراردادهای بلندمدت نفت‌پایه نوع یک ۱۲/۸۱ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید که در مقایسه با ماه قبل ۱ درصد و نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۳ درصد افزایش یافت. متوسط قیمت LNG در قراردادهای نفت‌پایه نوع دو با ۱۰/۲۲ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو، تقریباً نسبت به ماه گذشته ثابت ماند و در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، ۸ درصد افزایش یافت.

علاوه بر این، قراردادهای بلندمدت نفت‌پایه نوع یک به‌طور متوسط با حقوقیمه کمتر از ۱ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو نسبت به قیمت تکمحموله‌های LNG شمال شرق آسیا برتری داشت. قراردادهای نفت‌پایه نوع دو به‌طور متوسط ۲ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو نسبت به قیمت تکمحموله‌های LNG شمال شرق آسیا کاهش داشت.

شکل ۴۲- مقایسه قیمت تکمیم‌موله و قراردادهای بلندمدت LNG نفت‌پایه در آسیا (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

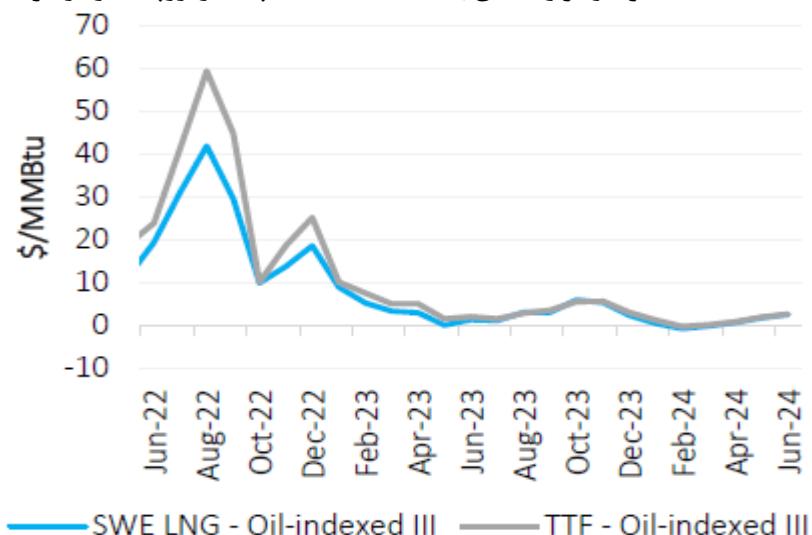

Source: GECF Secretariat based on data from Argus and Refinitiv Eikon

در منطقه اروپا، متوسط قیمت LNG در قراردادهای نفت‌پایه نوع سه در ماه ژانویه با ۸/۲۳ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو نسبت به ماه قبل ثابت ماند و نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴ درصد کاهش یافته است. همچنین متوسط قیمت نفت پایه نوع سه، ۳ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو نسبت به قیمت تکمیم‌موله‌های LNG شمال شرق آسیا کاهش داشت.

از ماه ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۴، قیمت LNG در قراردادهای بلندمدت نفت‌پایه نوع یک نسبت به سال قبل ۳ درصد کاهش داشت، در حالی که در قراردادهای بلندمدت نفت‌پایه نوع دو نسبت به سال قبل ۳ درصد افزایش داشت. همچنین در قراردادهای بلندمدت نفت‌پایه نوع سه، قیمت LNG نسبت به سال قبل ۷ درصد کاهش داشت.

شکل ۴۳- مقایسه قیمت تکمیم‌موله و قراردادهای بلندمدت LNG نفت‌پایه در اروپا (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

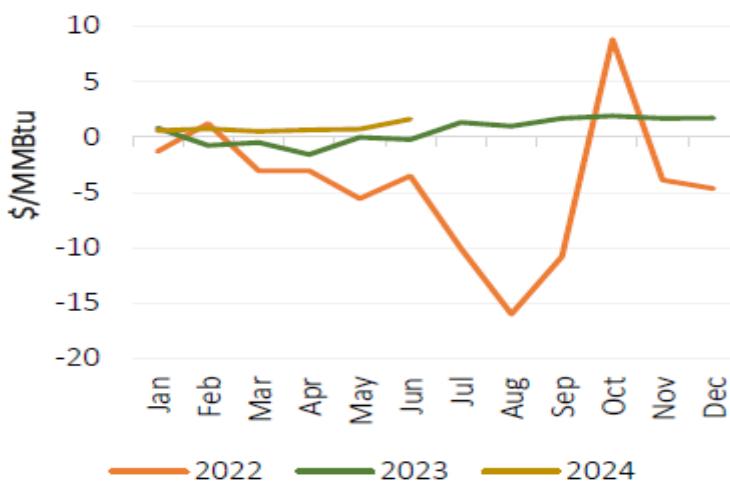

Source: GECF Secretariat based on data from Argus and Refinitiv Eikon

تفاوت‌های منطقه‌ای قیمت‌های تکمیل‌گاز و LNG

در ژوئن ۲۰۲۴، اختلاف قیمت گاز در دو بازار شمال شرق آسیا و تی‌تی‌اف هلند همچنان مثبت باقی ماند و نسبت به ماه قبل اندکی افزایش یافت. این اختلاف به $1/6$ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید.

شکل ۴۴- تقاضل قیمت گاز در بازار شمال شرق آسیا و TTF هلند (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

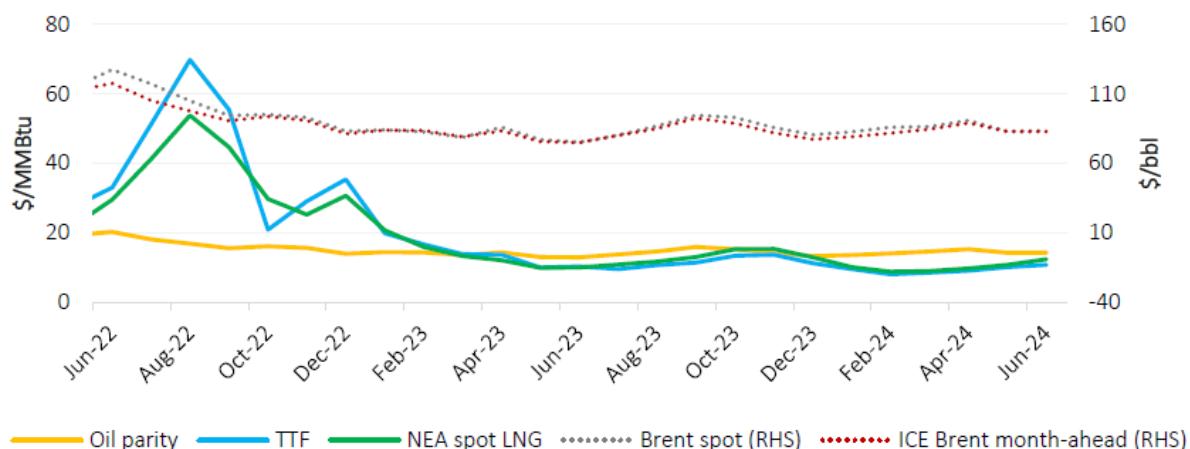
Source: GECF Secretariat based on data from Argus and Refinitiv Eikon

قیمت نفت

در ژوئن ۲۰۲۴، متوسط قیمت تکمیل‌گاز برنت با ۱ درصد افزایش در مقایسه با ماه قبل، به $83/48$ دلار در هر بشکه رسید که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته نیز 11 درصد افزایش داشته است. همچنین متوسط قیمت ماه آتی نفت برنت در این ماه به 83 دلار در هر بشکه رسید که نسبت به ماه قبل ثابت ماند و نسبت به زمان مشابه در سال گذشته، 11 درصد افزایش داشت. قیمت نفت پس از کاهشی اندک در ماه گذشته، دوباره افزایش یافت. این افزایش، ناشی از نگرانی‌ها در مورد تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی، اختلالات عرضه مربوط به آب و هوا و کاهش بیش از حد انتظار در ذخایر نفت خام آمریکا بود. همچنین رشد قوی در تولیدات صنعتی چین نیز از قیمت‌ها حمایت کرد.

از ماه ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۴، متوسط قیمت روزانه تکمیل‌گاز برنت، $85/35$ دلار در هر بشکه بود که نسبت به زمان مشابه در سال گذشته 6 درصد افزایش داشت. همچنین متوسط قیمت ماه آتی نفت برنت در این دوره به $83/42$ دلار در هر بشکه رسید که نسبت به زمان مشابه در سال گذشته 4 درصد افزایش داشته است.

شکل ۴۵- قیمت ماهانه نفت خام در مقایسه با گاز طبیعی

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv Eikon

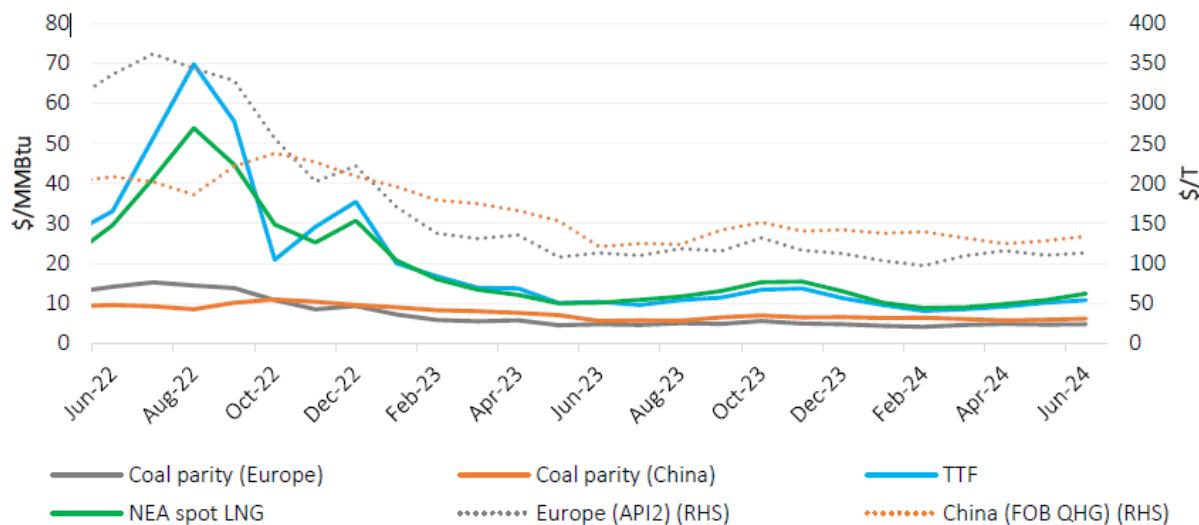
قیمت زغالسنگ

در ژوئن ۲۰۲۴، قیمت زغالسنگ اروپا (ای پی آی ۲) با ۲ درصد افزایش در مقایسه با ماه گذشته به‌طور متوسط به $112/79$ دلار در هر تن رسید، که این قیمت در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ثابت ماند. در چین، شاخص قیمت^۱ QHG برای زغالسنگ در مقایسه با ماه قبل ۴ درصد افزایش و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۱۱ درصد افزایش یافت و به‌طور متوسط به $133/72$ دلار در هر تن رسید.

از ماه ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۴، متوسط قیمت زغالسنگ اتحادیه اروپا (ای پی آی ۲) به رقم $108/05$ دلار در هر تن رسید که در مقایسه با زمان مشابه سال قبل، ۱۸ درصد کاهش داشته است. در حالی که در چین، متوسط شاخص قیمت QHG برای زغالسنگ در این دوره در مقایسه با زمان مشابه سال قبل، ۲۰ درصد کاهش و به‌طور متوسط به $132/49$ دلار در هر تن رسید.

^۱ شاخص تعیین قیمت زغالسنگ جهت تولید برق در کشور چین

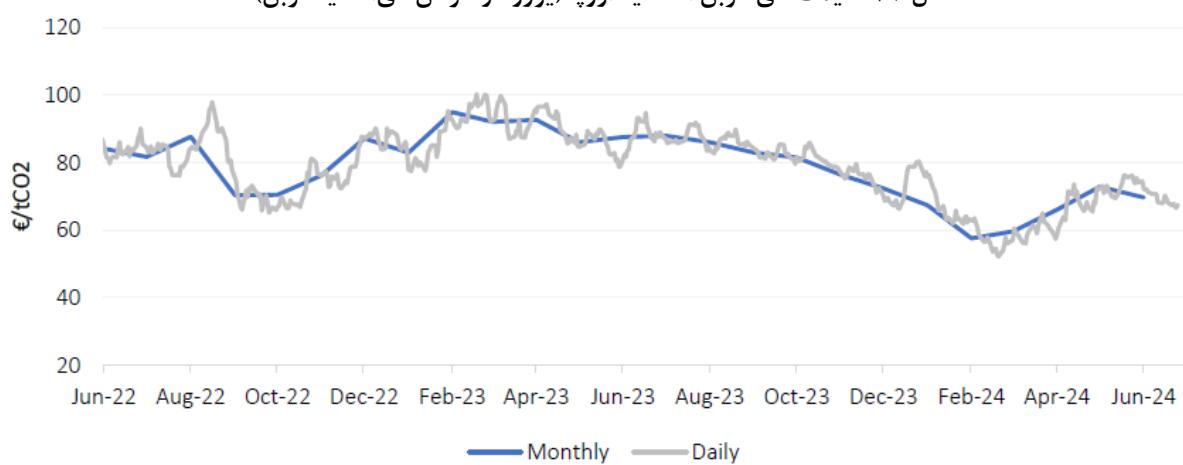
شکل ۴۶- قیمت ماهانه زغالسنگ

قیمت کربن

در زوئن ۲۰۲۴، قیمت کربن در اتحادیه اروپا به طور متوسط به ۶۹/۶۹ یورو در هر تن دی اکسیدکربن رسید که در مقایسه با ماه گذشته ۴ درصد کاهش و در مقایسه با زمان مشابه سال قبل، ۲۰ درصد کاهش داشت. قیمت کربن اتحادیه اروپا پس از افزایش در سه ماهه متولّی، کاهش یافت، که به دلیل افزایش کمک هزینه اتحادیه اروپا در مزایده‌های جدید بوده و بازار را تحت فشار قرار داد. از ماه ژانویه تا زوئن ۲۰۲۴، متوسط قیمت کربن اتحادیه اروپا به رقم ۶۵/۵۵ یورو در هر تن دی اکسیدکربن رسید که در مقایسه با زمان مشابه سال قبل، ۲۷ درصد کاهش داشته است.

شکل ۴۷- قیمت‌های کربن اتحادیه اروپا (یورو در هر تن دی اکسیدکربن)

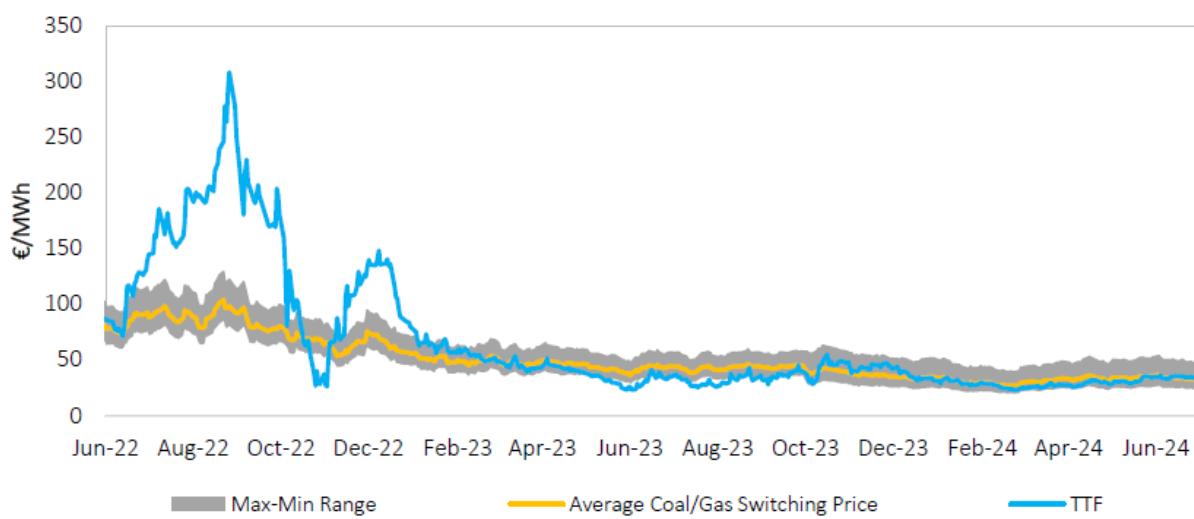

جايگزيني سوقت‌ها

در ژانویه ۲۰۲۴، قیمت روزانه تک‌محموله گاز در بازار تی‌اف در محدوده مناسب جایگزینی زغال‌سنگ به گاز بوده است. در نیمه ماه ژوئن قیمت روزانه تک‌محموله گاز در بازار تی‌اف از محدوده مناسب جایگزینی زغال‌سنگ به گاز بالاتر رفت. متوسط قیمت جایگزینی زغال‌سنگ به گاز در این ماه، ۳۳/۷۹ یورو در هر مگاوات ساعت بود که این عدد نسبت به ماه قبل ۲ درصد کاهش یافت.

قابل توجه است که میانگین تفاوت ماهانه قیمت تک‌محموله‌ها در بازار TTF و محدوده مناسب جایگزینی زغال‌سنگ به گاز در سال جاری برای اولین بار اندکی مثبت شد و به طور میانگین به ۱ یورو در هر مگاوات ساعت رسید. در آگوست ۲۰۲۴، قیمت تک‌محموله در بازار TTF احتمالاً در محدوده محدوده مناسب جایگزینی زغال‌سنگ به گاز باقی خواهد ماند، با این حال قیمت‌های بالاتر گاز ممکن است جایگزینی زغال‌سنگ به گاز را در منطقه محدود کند.

شکل ۴۸ - مقایسه قیمت گاز در بازار TTF هلند با قیمت جایگزینی زغال‌سنگ با گاز (یورو در هر مگاوات ساعت)

Source: GECF Secretariat based on data from Refinitiv Eikon